Nr. 6. We Lwowie, Czwartek 15. Grudnia 1881. **Rok I.**

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Przedpłata wynosi:
Całorocznie z przesyłką pocztową 3 zł. — ct.
Półrocznie „ 1 „ 60 „
Ćwierćrocznie „ — „ 80 „
We Lwowie *bez przesyłki*:
Całorocznie 2 zł. 40 ct.,
Półrocznie 1 „ 20 „
Ćwierćrocznie — 60 „
Pojedynczy numer 10 ct., z przesyłką 12 ct.
Bióro Redakcyi i Administracyi: *„Samorządu“ we Lwowie, Rynek L. 7. I. piętro.*

SAMORZĄD

PISMO SPOŁECZNE

LITERACKO-NAUKOWE i EKONOMICZNO-HANDLOWE.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują [illegible] „Samorządu“, w [illegible] Friedleina i trafika A. Grigara, tudzież [illegible] cye, kantory i t. p. w kraju i zagranicą. — Wszystkim (szczególnie Radom pow. i gm.), co naraz zamówią większą ilość exemplarzy, zniżamy cenę lub dajemy umówiony rabat.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte są wolne od opłaty. Rękopisów [illegible]

Ogłoszenia jednorazowe obliczają się po 5 ct., kilkorazowe [illegible] objętości petitowego wiersza. Dołączenie do „Samorządu“ według umowy jak najtaniéj.
Należytości za prenumeratę i ogłoszenia najlepiéj nadsyłać przekazami pocztowymi: *Do Administracyi „Samorządu“ we Lwowie.*

Od Wydawnictwa.

„Samorząd“ będzie dotychczasowym trybem wychodził w objętości 1—1½ arkusza druku, pomieszczając treściwy przegląd wszystkich krajowych spraw, żywo interesujących każdego obywatela, przy szczególném uwzględnieniu działalności instytucyj autonomicznych. Przez wprowadzenie możliwych ulepszeń postaramy się, aby każdy numer zawierał w sobie obfitą lecz zaokrągloną całość!

W razie gdyby nasze pismo zjednało sobie szerokie koło czytelników, i mogło pozyskać (o co u nas niestety bardzo trudno) licznych a stałych współpracowników i korespondentów, — chętnie zamienimy *„Samorząd“* na tygodnik lub dołączać będziemy dodatek popularnie pisany p. t. *„Gmina“*, co jeszcze w ciągu roku 1882. nastąpićby mogło.

Obecnie oznaczamy *najniższą* według możności opłatę prenumeracyjną, o któréj *śpieszne nadesłanie wraz z zaległą prenumeratą* tém bardziéj prosimy, iż rozchodzi się o uregulowanie dalszego nakładu i o wyrównanie rachunków, a zarazem o uniknienie zwłoki w przesyłce następnych numerów.

Nowi prenumeratorowie otrzymają bezzwłocznie wszystkie poprzednie numera (o ile zapasy wystarczą) za dopłatą tylko 50 ct.

PP. Korespondentów i Sekretarzy Rad miejskich i powiatowych upraszamy o wczesne przysyłanie zwięzłych sprawozdań.

Rada państwa.

Wiedeń dnia 11. grudnia.

(Sprawozdanie specyalnego korespondenta).

Piszę pośpiesznie pod przygnębionem wrażeniem katastrofy z dnia 8. bm., tj. straszliwego pożaru t. zw. Ringtheater, w którym około tysiąc osób — między temi i czcigodny poseł Pęgowski wraz z żoną — znalazło okropną śmierć!... Jak tu zebrać myśli, aby na podstawie notatek podać treściwe sprawozdanie?

Izba poselska otrzymała ostatnimi czasy z Galicyi dwie petycye: od kupiectwa miasta Bochni, aby w nowéj ustawie przemysłowéj ograniczono jarmarki i zakazano dowożenia towarów galanteryjnych i tkanin na targi zwyczajne, zaś Rada powiatowa w Zaleszczykach domaga się zniżenia zaległych podatków na 3%. Równocześnie wniósł Rząd projekt pobierania podatku giełdowego i należytości skarbowych od assekuracyi, a Izba już uchwaliła nałożyć spożywczy podatek na wina sztuczne i półwinka po t. zw. zamkniętych miastach (u nas we Lwowie i Krakowie), oraz wezwać Rząd do wniesienia ustawy przeciw fałszowaniu pokarmów i do czuwania nad używaniem szkodliwych zdrowiu przyrządów do czerpania piwa po piwiarniach. Poseł x. Ożarkiewicz wniósł rezolucyą wielkiej wagi, aby znieść instytucyą dzisiejszych exekutorów podatkowych i zreformować należycie pobór podatków.

Ministerstwo sprzeciwia się z metorycznych i finansowych względów urządzeniu powiatowych sądów kolegialnych według wniosku dra Madeyskiego. Przy świeżo uchwalonej noweli wojskowéj zgodził się z wielką biedą p. Minister wojny tylko na to, aby reprezentant autonomiczny miał prawo żądać superarbitrium w razie, gdyby kogo od wojska uwolniono. Natomiast delegacya polska wywalczyła znaczne ulgi w służbie wojskowéj dla stanu nauczycielskiego, kandydaci i nauczyciele bowiem będą obowiązani tylko do ośmiotygodniowych peryodycznych ćwiczeń, zaś do właściwej służby tylko w czasie wojny.

Najważniejsze dla nas obrady odbywają się w komisyi budżetowéj, na które regularnie uczęszczając zapisywałem sobie wszystkie Galicyi dotyczące pozycye w budżecie na r. 1882. Wyliczę z preliminarza budżetowego niektóre już przyjęte przez komisyą daty, gdyż bez wątpienia przejdą niezmienione w pełnéj Izbie: Na administracyą polityczną w Galicyi przeznaczono 1,371.949 zł., na bezpieczeństwo publiczne 166.997, na służbę budowniczą 242.387 (mniéj o 14.390 zł. niż b. r.), na budowle wodne sześciu rzék 318.000, na budynki i adaptacyą gmachów dla politycznych władz 102.494 zł. itp. Pomijając szczegółowe wydatki ministerstwa obrony kraj. (około 9. mil.) zaznaczam, że mieści się w nich rubryka na Galicyą 15.060 zł. dla komisyj kwaterunkowych. Instytucya specyalnie galicyjska, straż wojskowo-policyjna we Lwowie i Krakowie kosztuje 80.100 zł.; znaczną część kosztów na utrzymanie policyi pokrywają zapomocą dopłaty gminy Lwowa 24.700 zł., Krakowa 11,307 zł. Na żandarmeryą w Galicyi przypada kwota 758.230 zł. (mniéj o 13.270 zł.) na 13 komend oddziałowych i 324 posterunków (5 nowych powstanie w r. 1882). W etacie Ministerstwa oświaty i wyznań zmniejszają się wydatki na dozór szkolny w Galicyi (gdyż Rząd nie przeprowadził całkowicie inspektoratów, a Rada szkolna kraj. oszczędza zwykle fundusz rządowy), na który uchwalono 83.670 zł., na dyety i koszta podróży inspektorów 28.600 zł. (o 700 zł. mniej (!) niż b. r.) Wydatki z gal. funduszu religijnego wynoszą ogółem przeszło milion zł., z tego przypada na obrz. łaciński 288.519 zł., grecki 490.526 zł., ormiański 13.817 zł., reszta na inne wydatki. O dalszych ciekawych pozycyach w budżecie doniosę dopiero po zapadłéj uchwale. — W komisyi budżetowéj przemawiał kilkakrotnie dr. E. Czerkawski, np. za utworzeniem fakultetu medycznego we Lwowie w r. 1883, trzeciego gimnazyum w Krakowie, za pomnożeniem sądów obwodowych w naszym kraju, osobliwie za zaprowadzeniem takiego sądu w Brzeżanach itp.; wszystkie przezeń wniesione rezolucye zostały w zasadzie przychylnie załatwione.

Pomyślna dochodzi mię właśnie wiadomość, że w ustawie komasacyjnéj zajdą znaczne zmiany w duchu autonomistycznym, a projekt budowy kolei Transwersalnéj, tak doniosłego znaczenia dla handlu i produkcyi krajowej, jeszcze przed świętami zostanie przez Izbę panów uchwalony. Tak więc możemy się na pewne spodziewać, iż w przyszłym roku dokona Rząd budowy tak długo już oczekiwanej linii komunikacyjnej, co przecinając wzdłuż cały kraj i jego najżyźniejsze okolice będzie prawdziwém dobrodziejstwem Galicyi.

Dr. X.

Zamknięcie granicy.

Z dniem Nowego roku nastąpi na mocy uchwalonéj w Radzie państwa ustawy szczelne zamknięcie granicy od Wołynia, Bezarabii i Multan dla dowozu i przepędu bydła do naszego kraju. Radykalny ten środek ma raz na zawsze zapobiedz przywlekaniu do nas zaraźliwych chorób ze Wschodu, które tysięcy ofiar w stadach krajowych wyrządzały, a na których wytępienia wydawało się rocznie miliony złr. Gdybyśmy w kraju posiadali dostateczną dla własnego użytku ilość bydła, byłoby podobne zarządzenie dla produkcyi krajowéj zbawienném, bo tym sposobem wyparłoby się przywóz obcego produktu. Ale niestety.. tak nie jest! Rząd nie pomyślał wcześnie o zapobieżeniu łatwej do przewidzenia drożyzny u nas, wyasygnował dopiero teraz na poprawę chowu obór 50.000 zł. i sądzi, że już swój obowiązek spełnił. Cóż zrobi gal. Towarzystwo gospodarskie z tymi pieniądzmi, które zaledwie dla jednego chodowcy bydła wystarczą? — Nie ma więc co oglądać się na Wiedeń.

Koléj teraz na nas samych! Niech nasi gospodarze, osobliwie więksi właściciele wezmą się gorąco do pomnożenia inwentarza żywego, doglądają swych obór, pielęgnują racyonalny chów trzody i starają się o powiększenie zapasów gospodarczych w téj gałęzi.

Rady i Wydziały powiato[illegible] [illegible] tu [illegible] [illegible] by i oni swej „chudoby“ nie przedawali wyzyskiwaczom, liwerantom po najniższej cenie, lecz pielęgnacyą dobytku choć skromnego przyczyniali się do krajowych i okolicznych potrzeb.

Co się zaś tyczy miast i miasteczek, dla których kwestya mięsa, tego głównego artykułu żywności, jest obecnie najżywotniejszą, to Rady gminne i Zwierzchności miejskie powinny jak najprędzéj obmyśléć odpowiednie sposoby, aby cena mięsa nie podniosła się za wysoko. Należy bezzwłocznie domagać się u władz przyznania tych

SPEŁNIONA KLĄTWA.

Kasper hr. Skarbek, ojciec zasłużonego ministra i historyka Fryderyka, doświadczył przy ożenieniu się z pierwszą swą żoną dziwnych przygód, ba więcej — dźwigał skutkiem tego małżeństwa niejako klątwę, do której powód dał następujący wypadek:

Było to w *mazurku*, on miał lat 18, a ona 16: zajęli się sobą nawzajem, nastąpiły obopólne oświadczyny miłości, bez wiedzy rodziców i bez pośrednictwa swatów. Ponieważ matka narzeczonej zezwolić nie chciała na tak wczesne wydanie córki, a rodzice p. Kaspra już nie żyli, więc postanowili oboje w następnym mazurze zniknąć niepostrzeżenie, a potém wziąć ślub potajemnie i żyć jak dwoje niedoświadczonych dzieci.

Tak się też stało! Zagniewana tem wykradzeniem matka złorzecząc tej parze, wyrzekła nierozważne zaklęcie: *„Niech mnie psy zjedzą, jeżeli kiedy w ich domu postanę“*, — a ten dom był tylko o mil kilka odległy.

Krewni i przyjaciele, nie mogąc być obojętnymi świadkami takiego rozdwojenia między matką i córką, usiłowali przywrócić zgodę, i sprowadzić córkę z zięciem do swej matki. Różnymi zachodami tyle dokonano, że przebłagana matrona przyrzekła przepędzić nadchodzące święta Bożego narodzenia u swych dzieci w J... Dotrzymując danego słowa wybrała się w podróż tydzień przed świętami; w drodze pęka oś: stary woźnica ostrzega, że nie należało podejmować tej podróży po fatalnem zaklęciu wyrzeczonem w pierwszym gniewie. Nie zawróciła jednak matka i zajechała po wielu przygodach na samą wilią do J.., gdzie sproszeni goście z niecierpliwością na pożądane jej przybycie oczekiwali.

Przy kolacyi wnosi młody gospodarz kolejnym kielichem zdrowie matki, i gdy go do ust niesie, ten pęka, tłucze się, niewiedzieć jakim sposobem, i wino się na stół wylewa. Wypadek ten wywarł mocne wrażenie na wszystkich, a zwłaszcza na matce, pod owem zaklęciem będącej.

Tèj samèj nocy czuje się ona słabą, zrana wzmaga się choroba, a wieczorem nazajutrz umiera nagle!... — Święta Bożego narodzenia miały być świetnie i wystawnie obchodzone. Suta zastawa mieściła się w wielkiej sali, skąd drzwi szklanne do oranżeryi wychodziły. Trzeba było zmienić przeznaczenie tej sali, zamiast stołów ustawić w niej katafalk, — a nim to nastąpi, złożyć tymczasowo zwłoki umarłéj....

W jednych drzwiach była szyba wybita, którą już poprzedniej nocy dostały się psy do sali, skąd dochodziła ich woń niezwykłych przysmaczków. Tym otworem zakradły się następnej nocy, gdy już ciało martwe leżało, i dziwnem zrządzeniem Najwyższej woli wygryzły policzek nieboszce, nim pilnująca baba kościelna zdołała temu zapobiedz!...

Spełniło się zatem zaklęcie, a w rodzinie Skarbków został na zawsze wstręt od podobnych, nierozważnych wyrażeń, będących zarzekaniem się lub klątwą!...

Boże Narodzenie.

Północ — wybiegła gwiazdka, siejąc światła strugi,
Błękit nocny zapłynął promiennemi strugi,
Rój aniołów obliczem dotknął ziemi progu,
Hozanna wkrąg zabrzmiało zrodzonemu Bogu.

W stajence Betleemu leży Boże dziecię,
Garść siana Mu pościołką, że żłobu okrycie,
Dziewica jego matką, starzec opiekunem,
Cichy pokłon pasterzy narodzin zwiastunem.

Łazur goreje łuną — niebiosa rozwarte,
Złotoskrzydłe cheruby, serafiny w ruchu,
Tajemnicy odwiecznéj już zasłony zdarte...
Gołąbka ponad ziemią buja skrzydłem białem,
Wielbiąc Ojca, świat słucha o Synu i Duchu,
Ziemia wykrzyka: *Słowo już się stało ciałem!*

Ł.

Ksiądz Łukasz Solecki,

nominat-biskup przemyski obrząd. łacińskiego.

Z uczuciem niekłamanej radości powzięliśmy powszechnie wiadomość, iż tyle zasłużony kapłan, radca szkolny i prawy obywatel, na którego wszechstronną czynność tu we Lwowie zbliska patrzaliśmy, powołany został na dostojną stolicę łac. biskupstwa w Przemyślu. Kto tak szczerze i wiernie służył kościołowi i ojczyźnie, jak x. dr. Ł. Solecki, ten i jako zwierzchnik obszernej dyecezyi odpowie w zupełności swemu nowemu powołaniu!. Kilka dat zebranych naprędce niech nam uprzytomni poczciwy żywot tego męża.

Urodził się w Jaweczu 6. sierpnia 1827. z Józefa i Katarzyny z Tąbeckich, pochodził więc z szlacheckiego rodu h. Ostoja, lecz z ubogiego na Podolu domu. Młodo postradawszy swych rodziców musiał sam myśleć o swem utrzymaniu już w szkołach brzeżańskich, co mu nie przeszkadzało, że od młodu należał do celujących uczniów. Po ukończeniu tamtejszego gimnazyum obrał sobie zawód kapłański, słuchał ze znakomitym postępem teologii we Lwowie, a w r. 1850. otrzymał pierwsze święcenie. Następnie zostaje kolejno: wikarym przy lwowskim kościele św. Marcina, kapelanem arcybiskupa Baranieckiego i katechetą gimnazyalnym, W r. 1854. złożywszy doktorat teologii „z najwyższą pochwałą“, rozpoczął na lwowskiej wszechnicy najpierw jako docent, a od r. 1861. jako zwyczajny profesor, wykłady nauki biblijnej i języków oryentalnych. Tu obrany był w r. 1863. dziekanem wydziału teologicznego, w następnym roku rektorem uniwersytetu, a w r. 1865. postąpił na godność kanonika kapituły tutejszej. Najgoręciej zajmował się odtąd wychowaniem młodzieży duchownej tj. kleryków, których jako rektor seminaryum łac. był nietylko przełożonym, ale prawdziwym opiekunem i ojcem. Z pod jego kierownictwa, surowego a sprawiedliwego, wychodzili i wychodzą alumni wzorowo wykształceni, co jako księża przynoszą chlubę swemu wychowawcy i zakładowi teologicznemu we Lwowie.

Od zaprowadzenia krajowej Rady szkolnej w r. 1866. przeznaczała mu nieprzerwanie kapituła swe tamże zastępstwo. Będąc radcą szkolnym brał żywy w szkolnictwie udział, często delegowany w sprawach administracyjnych i naukowych potrafił energią woli i znajomością rzeczy dokonać rzeczywiście niezwykłych czynów, np. reorganizacyi stanisławowskiego gimnazyum. Wkrótce zostaje prałatem, scholastykiem kapituły, a w r. 1880. szambelanem dworu papieskiego. Z obywatelskiej jego działalności wspominamy tu, że w r. 1866. zasiadał w Radzie miejskiej, a jako rektor w r. 1864. w Sejmie krajowym.

Niemałej wartości są liczne jego dzieła literackie z zakresu teologii; nadto stworzył pismo *Bonus Pastor* (dobry pasterz) i tej nazwy towarzystwo religijne, mające na celu budowanie kaplic i kościołów w naszym kraju. Zawsze chętnie przystępował do każdego stowarzyszenia i wspierał te kółka, co usługi obywatelskie i dobroczynne miały za zadanie. Głośno słynie x. Solecki z prawości i zacności charakteru, nieugiętej wiary i silnej woli. Przymioty te cenne rozwinie niewątpliwie ten dostojnik w przemyskiej dyecezyi, otacz[illegible] powierzone swej pieczy owieczki jako [illegible] pasterz“ staranną opieką. A ze tam [illegible] czcigodnego x. władyki Jana [illegible] znajdzie przyjaznego współpraco[illegible] nicy Pańskiej,.. — ewangeli[illegible] dnej owczarni“ będą żyw[illegible] rących życzeń wspólne[illegible]

samych uwzględnień co do dowozu bydła i bitego mięsa, jakie w celach aprowizacyjnych przyznano Wiedniowi. Niech Magistraty równocześnie rozwiną ścisłą kontrolę nad rzeźnikami, aby ci zbyt nie wyzyskiwali ludności jużto na cenie jużto na jakości mięsa. Przez zorganizowanie konkurencyi, np. gdyby Magistraty same mogły pewną ilość bydła rzeźnego z Bukowiny lub Węgier na targ sprowadzać, zneutralizowałoby się bezwzględność i upor rzeźników niesumiennych. Dozór nad jatkami powierzać należy nie podrzędnym policyjnym organom, nieznającym się fachowo na rzeczy, bez żadnéj dalszéj kontroli, ale sami radni niech kolejno wykonują nadzór, rewidują ciągle ceny targowe i badają przy pomocy komisyj sanitarnych stan zarzynanych bydląt i nierogacizny. — Ponieważ (jakto na prowincyi np. w Rudkach, Żabnie itp. się dzieje) żydowscy rzeźnicy muszą prócz zwykłych podatków na rzecz kahału i szkolnika wysoki składać haracz od każdej sztuki bydła, a z powodu tego nadużycia (niestety tolerowanego!) obywatele chrześcijańscy zmuszeni są dwa razy tyle (i to na kahał!...) płacić za każdy funt mięsa, — niech rzeźnicy izrael. przystępują do spółki mięszanéj, którąby chrześcijańską nosiła firmę, a wtedy uwolnią się od kahalnego haraczu, — albo niech sami rzeźnicy chrześcijańscy tworzą spółki, rywalizujące z wysoko opodatkowanymi przez kahał rzeźnikami, a w takim razie zmusi się tenże do zrzeczenia się tego bezprawnego podatku.

Bądź co bądź urządzenie na granicy rzeźni bydlęcéj, aby z niéj korzystał tylko Wiedeń, fatalnieby wpłynęło na chów bydła w naszym kraju, — na co Rząd nigdy nie może pozwolić!

Działalność tegorocznego Sejmu.

W uzupełnieniu poprzednich artykułów nie bez interesu będzie zestawić czynność tegorocznego Sejmu w datach statystycznych, któreśmy właśnie z najautentyczniejszego źródła zaczerpnęli. Otóż ta czwarta z porządku sesya IV. peryodu Sejmu galicyjskiego trwała od 14. września do 24. października, tj. 41 dni, w których odbył Sejm 29 posiedzeń. Petycyj różnego rodzaju wniesiono razem 671. Liczba powziętych uchwał wynosi 232. Te dadzą się podzielić na cztery kategorye: a) uchwały sejmowe podlegające najwyższej sankcyi, takich zapadło 61, b) uchwał niepodlegających tej sankcyi było 87, c) wezwania do ck. rządu i sprawy temuż do załatwienia odstąpione wynosiły liczbę 37, d) zaś sprawy Wydziałowi krajowemu przekazane i polecone 47. O treści powyższych uchwał mówiliśmy dawniej. Sejm niezałatwił z braku czasu 10 wniosków, między tymi wniosek o urządzeniu zbiorowych kas pożyczkowych dla gmin, o ułatwieniu pożyczek na budowę szkół, w przedmiocie zbadania i zniesienia ustaw, przepisów i rozporządzeń tyczących się specyalnie ludności izraelickiej, w przedmiocie ścisłej kontroli przy zestawieniu list poborowych, o zaprowadzeniu języka polskiego jako urzędowego w wewnętrznej służbie prokuratoryi państwa, dyrekcyi skarbu, urzędów pocztowych i telegraficznych itd. Wszystkie zaś petycye prywatne zostały albo załatwione przez komisye sejmowe, albo do zreferowania odstąpione Wydziałowi krajowemu, który już po większej części uwiadomił interesowanych petentów o wyniku ich próśb.

Owoż z tego bilansu czynności Sejmu krajowego okazuje się, że tegoroczny Sejm wywiązał się z powierzonego mu zadania wśród danych stosunków i okoliczności zgodnie z tém, co nazywamy dobrze zrozumianym interesem kraju. Mimo to ciskają niektórzy „uprzywilejowani patryoci“ gołosłownymi frazesami, iż reprezentantom naszego kraju nie były znane zasady „katechizmu narodowego“, i podobnymi walczą zarzutami, które nie zasługują na odparcie tak długo, póki frazesowi fabrykanci „opinii publicznej“ nie dowiodą, że rozsądek i nauka są dla patryotyzmu zbytecznym balastem, że bezsens poparty oklepanymi komunałami choćby „o Targowicy“ jest wyskokiem mądrości!...

Sprawozdanie
z czynności Wydziału krajowego.

VI. Departamentu referentem jest członek Wydziału p. Waleryan Podlewski. Cesarz zatwierdził uchwałę Sejmu na pobór dodatków dla funduszu krajowego na r. 1881. (tj. po 37 ct. od 1 zł. bezpośrednich podatków z dodatkiem ⅓ części) i na rozkład dodatków indemnizacyjnych br. (w Galicyi po 45, w W. X. Krakowskiem po 30 ct. od 1 zł. [illegible]pośred. podatków z [illegible] dodat.), ale skutkiem [illegible]go ogłoszenia ustawy d. 7. czerwca br. [illegible]piła zmiana w stopie procentowej tj. [illegible] podstawie repartycyi podatku [illegible] Mimo uchwały Sejmu, by 5 miej[illegible]wiono przy okręgu sądu pow. [illegible]rzyłączył p. Minister spra[illegible] do delegowanego sądu [illegible]awie wydatków na [illegible]gulowanie usil[illegible]owodował Wydział zebranie się komisyi mieszanej, w której przez delegatów wziął udział, ale przyjętego przez nią projektu ustawy kraj. nie wniósł rząd (według obietnicy) na tegoroczną sesyą. Daremnie przypominał Wydział po dwakroć Namiestnictwu, ażeby w myśl uchwały sejmowej oddało Ministerstwo spraw wewnętrz. Wydziałowi zarząd funduszu indemnizacyjnego. Skutkiem rezolucyi Sejmu o pomnożeniu posterunków żandarmeryi w kraju, Rząd utworzył nowy jeden posterunek w Zawałowie w pow. Podhajce i 12 nowych expozytur o jednym żandarmie w 9 powiatach. Wydział domagał się u p. Ministra sprawiedl. o wprowadzenie w życie sądu obwodowego w Wadowicach (nastąpi to w przyszłym roku!) oraz w Jaśle, Sanoku, Brzeżanach, Stryju i Czortkowie, lecz z tych tylko dwa miasta, Brzeżany i Sanok, mogą spodziewać się jakiegoś skutku w przyszłości (ale kiedy?) bo rząd chce mimo przedłożonych dość znacznych ofert, wydobyć jeszcze korzystniejsze deklaracye, toczą się więc z temi gminami i właścicielem Brzeżan z przyległościami za pośrednictwem wydziałów pow. rokowania. Wydział zawiadomił p. Ministra sprawiedl., że Sejm uchwalił przydzielić sądy pow. w Kałuszu i Wojniłowie do sądu obwodowego w Stanisławowie, a obszar tabularny Stefanów do Kolbuszowej, ale to pozostało bez skutku! Sejm uwolnił „miasto“ Brzeżany od opłaty dodatków krajowych od budynków nowych, lecz gmina nie mogła do najświeższych czasów korzystać z tego dobrodziejstwa, gdyż pomimo różnych przedstawień Wydziału i gminy żądało Namiestnictwo autentycznego dowodu, iż Brzeżany należą do kategoryi miast, o który to przywiléj u Cesarza musiały się pierwéj postarać. Z powodu nieurodzaju r. 1879 i niezwołania t. r. Sejmu, wypożyczył Wydział na 8 miesięcy z kasy indemniz. milion zł., które już rządowi zwrócono. Na prośbę Wydziału pow. w Kolbuszowéj i przedstawienia Wydziału krajowego przydzieliło Ministerstwo sprawiedl. z d. 1. czerwca br. tamtejszy sąd pow. do Rzeszowa. W sprawie terytoryalnego podziału kraju na okręgi sądów powiatowych wezwał Wydział wszystkie Rady powiat. do wyrażenia propozycyj, na ich podstawie przeprowadzono z Nowym rokiem rozgraniczenie w 56 powiatach, a co do dalszych uchwał Sejmu odpowiedne do Rządu rezolucye. Corocznie ponawia Wydział starania, aby delegaci Rad pow. uzyskali przy komisyach poboru wojskowego stanowczy wpływ; zaś co do uchylania się żydów od obowiązków służby wojskowej, podał Wydział bardzo szczegółowy memoryał z wnioskami Namiestnictwu; Rząd wynurzając wdzięczność za udzielenie rady zapewnił Wydział kraj., iż sprawą tą gorąco się zajmuje. Na zapytanie krak. Akademii nauk o zarządzenie autentycznego przekładu talmudu (wniosek T. Merunowicza) zaproponowała oczekiwać skutku podobnego podania w Radzie państwa. Drugą petycyą p. M. o unormowaniu prowadzenia żyd. ksiąg metrykalnych, odstąpiono Namiestnictwu bez skutku. P. Minister nie zgodził się na przyspieszenie czyli raczéj podwyższenie funduszów, przeznaczenych na założenie ksiąg gruntowych w Galicyi. W kwestyi szupaśnictwa Wydział pouczył okólnikiem wszystkie powiaty, które władze w monarchii są kompetentne do wydawania orzeczeczeń szupasowych, oświadczył się wbrew propozycyi Rządu za pozostawieniem jednorazowego w tygodniu transportu szupaśników ze Lwowa do Dziedzic i napowrót; asygnował na pokrycie kosztów szup. do końca stycznia br. kwotę 35 660 zł. 19 ct. i niezrzekając się (na wniosek nadprokuratoryi państwa) zwrotu tych kosztów od ukaranych więźniów krym. zaproponował, by dyrekcya domu karnego przy uwalnianiu więźni odsyłała pieniądze zarobione wprost do starostw celem zaspokojenia kosztów szupaśniczych. Z fundacyi Russanowskiéj nadano 4 zasłużonym weteranom dożywotne pensye; zastępstwo kuratora objął Marszałek dr. Zyblikiewicz. Daremnie upominał się Wydział u Rządu o odbiór gal. funduszu inwalidów z lat 1813-5. w własny zarząd. Skutkiem pomnożenia żandarmeryi w kraju wypłacił Wydział na jéj kwaterunek dodatkową dotacyą w kwocie 3.532 zł. 23 ct., wyjednał zarazem u Namiestnictwa okólnik do wszystkich starostw, aby raporta żandarmeryi odnoszące się do spraw własnego zakresu działania gmin odstępowano natychmiast Wydziałom pow., którym przysłuża nadzór nad gminami. Wydział krajowy spowodował swymi okólnikami, zachęcającymi Wydziały powiatowe i Wydziały krajowe innych prowincyj do petycyonowania, że sprawa uwolnienia od stempli i należytości prawnych dokumentów, odnoszących się do konwersyi ciężących na posiadłościach ziemskich i wysoko oprocentowanych długów na niżéj oprocentowane — pomyślnie w Radzie państwa załatwioną została.

Sprawy powiatów, gmin i obszarów dworskich.

Wydział krajowy był na liczne skargi zniewolony, usunąć p. Jägermana z prowizorycznej posady leśnej inżynieryi, ponieważ tenże postępował sobie z nienależytym taktem przy examinach, jakto może poświadczyć cała komisya exam., a mianowicie p. radca lasowy G. Lettner. Dlatego bezzasadne są insynuacye lwowskich gazet, jakoby Wydział kraj. powodował się w tej sprawie osobistą do p. J. niechęcią.

Budżety powiatowe. W myśl § 30. ustawy o reprezentacyi powiatowéj winien Wydział każdéj Rady podać do publicznéj wiadomości, iż preliminarze funduszu powiatowego i drogowego, rachunki z przychodów i rozchodów kasy pow. dla przejrzenia w biórze są wyłożone. Tymczasem od tego obowiązku uchyla się niewłaściwie kilka Wydziałów pow.

Dar. Cesarz udzielił z swej prywatnej szkatuły pogorzelcom w Woli Radłowskiej pow. brzeski go 300 zł zapomogi.

Dla funduszu krajowego wpłynęło w dwóch ostatnich miesiącach do kas rządowych tytułem dodatków do podatków blisko milion zł. Suma ta nadzwyczaj wysoka mieści w sobie oczywiście nietylko należytość bieżącą, ale i zaległości. Świadczy to o dobrym wyniku zbiorów tegorocznych, a niestety i o zbyt wielkiej gorliwości exekutorów podatkowych!

Księgi gruntowe dla posiadłości włościańskich zakładają sądy u nas zbyt powoli, z pewnością nie z braku sił urzędniczych. Przyśpieszenie czynności tabularnych, o które często Sejm i Wydział krajowy się dopominał, jest bardzo pożądane, lecz niemniej trzeba włościan przy zakładaniu ksiąg pouczać, jaka z nich płynie korzyść. Tymczasem według wiarogodnego źródła panują pod tym względem zatrważające stosunki, bo albo ludność nie jest świadoma praktyczności ksiąg hipotecznych, albo do już założonych ksiąg nie wpisano należycie wszystkich interesów!...

Zmiany w okręgach powiatowych. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym wyłączyło od 1. stycznia 1882. miejscowości: Akreszory z Kossowa i przyłączyło do Kołomyi, Wiszenka z Jaworowa do Gródka, Dołhomościska z Gródka do Mościsk; gminy Jelna i Baranówka, Judaszówka i Maliniska, Janda z Rudą, Sarzyna, Wola zarzycka, Hucisko, Konigsberg, Łukowa, Łonie — wszystkie zostaną z Niska do Łańcuta wcielone.

Biała. Do *Rady powiatowéj* wybrano z gmin miejskich p. Józefa Gandora, emer. kapitana i burmistrza m. Wilamowic.

Gliniany *Mieszczaństwo* tamtejsze (jak donosi Prołom nr. 23.) jest bez życia. Daremne były starania, aby w niem wzbudzić ochotę do nauki, handlu i przemysłu. Mieszczanin gliniański patrzy tylko na to, aby z wszystkiego zaraz miał korzyść, aby mu za czytanie książek i uczenie rzemiosł płacić. Trzyma on 3—4 synów na kawałku ziemi, z którego jedna rodzina nie wyżyje, a nie uczy ich rękodzieł. Z tego powodu upada mieszczaństwo, zamieniając się w dziennych zarobników. Gdyby uprawa roli spoczywała w ręku jednego, a inni bracia brali się do handlu, rzemiosł, przemysłu i nauki, nędza nie wkradłaby się do średnich warstw.

Gorlice miejscowość wyniesioną została ces. postanowieniem z d. 27. listopada br. do rzędu miast.

Kraków. *Rada miejska* nie zgodziła się dla braku funduszów na zakupno „młynów królewskich“ na własność gminy, których nabył hr. Rey za 51.000 zł. Wielka szkoda! Rezygnacyi zacnego p. Wenzla z radziectwa trudno przyjąć; Rada postanowiła go uprosić, by nadal zatrzymał mandat radziecki. Rzemieślnicy i przemysłowcy tutejsi narażeni na konkurencyą obcą w czasie dwutygodniowych (2 razy co roku) jarmarków, wnoszą wciąż podania do Rady gm o usunięcie „krakowskich jarmarków“. Dziwnie to jakoś brzmi: kasować jarmarki dla konkurencyi; owszem należy współzawodniczyć z cudzą produkcyą, a nie pozbawiać funduszów miejskich wysokiego dochodu z jarmarków, które są nieodzowne. Prezydent dr. Weigel rozesłał okólnik w celu zakupna portretu, wybornie przez A. Grabowskiego wykonanego, dr. Fr. Smolki do Muzeum narodowego. Gorąco popieramy tę sprawę, gdyż w ten sposób oddamy cześć należną tak znakomitemu mężowi stanu. — Otrzymaliśmy z prezydyum „Projekt statutu dla Muzeum narodowego w Krakowie“ dla poczynienia naszych uwag, co też wkrótce nie omieszkamy wykonać.

Lwów. *Rada miasta* odbyła w ostatnim okresie dwa posiedzenia. Na stósowną interpelacyą zapewnił p. prezydent dr. Gnoiński, że wezwie naczelników biór, by według §. 18. regulaminu obecni byli na każdem posiedzeniu. Rada uchwala podnieść taryfę opłat placowych a zatrzymać dotychczasowe czynsze w bazarze targowym, zrobić przedział w przynależnéj do cmentarzy przestrzeni miasta, zakupić 3-morg. realność obok Wysokiego zamku, jako korzystny dla miasta nabytek, gdyż budynek posłuży za przytulisko, a na tym gruncie znajdujące się źródła, zasilają wodą część znaczną miasta. Tajne posiedzenia Rady odznaczają się takiemi scenami, że dla przyzwoitego ich załagodzenia trzeba kilka sądów honorowych. Łatwo atoli może dojść do procesów sądowych, jaki jeden właśnie się odbył z kronikarzem „Dz. Pol.“; wyszły też na jaw rzeczy kompromitujące w najwyższym stopniu powagę reprezentacyi stoł. grodu. Najlepiej niech owi malkontenci złożą swe mandaty! — Magistratowi oddała w zeszłym miesiącu ck. policya 209 przestępców dla braku przytułku celem zbadania przynależności i ich wyszupasowania. Ładna praca!... Grono obywateli lwowskich złożyło ofertę na zasklepienie Pełtwi od statuy ś. Michała do placu Gołuchowskiego i na wybudowanie tamże „hali“.

Lwów. *Rada powiatowa* odbyła 9. bm pod przewodnictwem z. prezesa x. dra Zabłockiego w obecności 18 członków ogólne posiedzenie. Prócz czysto lokalnych spraw przyjęto budżet powiatowy na r. 1882. z wyznaczeniem na fundusz administracyjny 3½, drogowy 2½, szkolny 4 procentu dodatków od podatków. W szczegółowych pozycyach zaszły małe zmiany, np. uchwalono preliminowné 150 zł. na uporządkowanie archiwum według materyi i treści. Bardzo praktyczny postawił p. Ubysz wniosek, aby litografowany projekt budżetu rozsyłano przed uchwaleniem między członków; Rada jednak zgodziła się, aby uwiadamiac nadal członków o wystawieniu budżetu na widok publiczny. Na 130 gmin tego powiatu przedłużyło dotychczas 70 gmin inwentarze swych majątków, dlatego wystawiono na ukończenie tychże do końca r. 1883. kwotę 400 zł. Rada zatwierdziła po dłuższej dyskusyi sprawę konwersyi wysoko oprocentowanych długów włościańskich w 4 gminach na niżéj oprocentowane tj. Kasa oszczędności we Lwowie udzieli dłużnikom pod gwarancyą gmin taniéj pożyczki 5% z umorzeniem w 35 latach. W zasadzie zgodziła się Rada na konwersyą długów włość., ale celem poczynienia zmian w projekcie przedłożonym dla wszystkich wypadków, odroczono na wniosek p. Burcharta ostateczne załatwienie po należytém zbadaniu do następnego posiedzenia. Kwestyi téj może pierwszorzędnego dla kraju znaczenia, którą w lwowskiej Radzie pow. po raz pierwszy poruszono, poświęcimy wkrótce szczegółowy rozbiór.

Mielec. *Rada gminna* składa się, jak z nadesłanego nam odpisu protokółu poznaliśmy, z 24 radnych w równéj połowie chrześcian i izraelitów; burmistrzem jest p. Józef Kłos, sekretarzem p. J. Kozicki. Na ostatniem posiedzeniu d. 5. bm. zajmowała się Rada fundacyą bł. p. Pinkasa Kranza, który ostatnią wolą przekazał swój cały majątek na ochronkę dla małych dzieci i na szpital dla ubogich obu wyznań. Rada zatwierdziła wnioski komitetu fundacyjnego, a dla wzmocnienia funduszu szpitala Kranza uchwaliła oddawać 70% z pieniędzy wpływających za leczenia ubogich, w połowie na ubogich katolików i żydów. Chrześciańska Rada gminy przyjęła objęcie połowy zakupionéj na szpital realności, postanowiła wypłacić oddziałowi izr. 200 zł. i dołączyć do fundacyi téj na wyłączny użytek chrz. oddziału 4 obligacye wartości 987 zł. 50 ct. Obecny temu p. starosta R. Zdankiewicz podniósł z należną czcią zasługi nieboszczyka Kranza, co Rada przez powstanie wyraziła; poczem p. burmistrz złożył p. staroście podziękowanie za rzetelnie podjęte trudy w celu wprowadzenia w życie fundacyi Kranza.

Pilzno. D. 26. zm. umarł Karol Wilczyński, sekretarz Rady powiatowej, były redaktor *Zgody* w Tarnowie r. 1848. wychodzącej. Jako sekretarz brał nieboszczyk żywy udział w organizacyi Rady pow. i w życiu autonomicznem tego powiatu, sprawując zaszczytnie swój urząd pod trzema prezesami. My tracimy w zmarłym gorącego przyjaciela *Samorządu*. Cześć jego pamięci!..

Niepołomice. Miasto i okolica tutejsza doznaje od zarządu dóbr skarbowych, który niszczy bogate lasy na korzyść obcą, nieprzychylności i macoszego obchodzenia. Wyłączny przywilej Prusaka na zakupno drzewa sprawił, iż miejscowe potrzeby nie są zaspokojone, tak, że torf w sąsiednim majątku p. Ż. zastępuje tu drzewo. O budynkach i stawie kameralnym dużoby pisać. Gmina tutejsza ofiarowała się wyczyścić własnym kosztem bagnisko ze stawu powstałe jako zatruwające miazmami powietrze w całem miasteczku, lecz zarząd kazał zapłacić po 30 ct. od każdej fury błota! Gdy przed dwoma laty gmina miała budować szkołę, starał się (dla połączenia pożytku z wygodą i upiększeniem miasteczka) nabyć ku temu celowi jeden z licznych a pustych placów skarbowych w celniejszem miejscu położonych, to natrafiła na tak zacięty opór ze strony zarządu dóbr skarbowych, iż zmuszoną była z wielką swą szkodą zburzyć budynek gminny w odległym zakątku i tam wystawić szkołę!... (Czy zechce rząd zwrócić na tę niewłaściwość podrzędnych organów baczną uwagę? p. r.)

Nowy Sącz. *O sprawach miejskich* powiada korespondent Gaz. krak. (nr. 75), iż Magistrat częściowo winien, że stan zdrowia w tem mieście niekorzystnie się przedstawia; ale nie Rada miejska i burmistrz dr. Olszewski, człowiek prawy, zdolny i energiczny. Na nieporządki i nieczystości składały się lata całe. Wespół z Radą gm niech się każdy obywatel krząta około dobra miasta, dba o czystość i porządek, a przeminie obecne złe. Trza również radzić nad dostarczeniem p. burmistrzowi stosownych funduszów na kanalizacyą i osuszenie stojących odnóg Dunajca, a Nowy Sącz cieszyć się będzie czystem powietrzem.

Piwniczna. *Rada miejska* załatwiła na posiedzeniu d. 6. bm. 13 spraw, między temi uchwalono preliminarz przychodów i wydatków gminy tutejszej i funduszu miejscowych ubogich na r. 1882., tudzież przyjęto do wiadomości inwentarz majątku gminy i funduszu ubogich, któreto dokumenta przedłożono równocześnie Wydziałowi powiatowemu w Nowym Sączu. (D. n)

Podhajce. *W szpitalu* powsz. było w listopadzie br. 59 mężczyzn, 34 kobiet, razem 93 chorych, z tego wyleczono 32 męż., 12 kob., razem 44 osób, — zostaje z 1. bm. w szpitalu 27 męż., 22 kob., razem 49 chorych. Nieprzyjęto do szpitala zgłaszających się 5 męż. i 3 kob. razem 8 osób, jako dotkniętych chorobami nieuleczalnemi.

Przemyśl *Rada miejska* uchwaliła na posiedzeniu 2. bm wydzierżawić kantynę w koszarach miejskich za rocznym czynszem 755 zł. 50 ct., rzeźnię zaś miejską na trzy lata za kwotę 754 zł. Następnie zdawał syndyk sprawozdanie z procesów prowizoryalnych, dość często gminie wytaczanych. Jedna uchwała Rady nie przypada do naszego gustu, aby dzierżawcom propinacyi

miejskiej odstępować plac na targowicy celem wystawienia tam budynku na wyszynk napojów. Czy tym sposobem powstrzyma się pijaństwo? Lepiej zrobi Zwierzchność gminna jeśli zastanowi się głębiej nad tą uchwałą. Na wniosek x. kanonika Cymbula udzieliła Rada na II. posiedz. 7. bm. funduszowi ubogich za liczki 100 zł. (w równéj połowie dla chrześcian i izraelitów), z kasy miejskiej. Wreszcie przyjęła Rada gruntownie przez Magistrat obrobiony budżet miasta na r. 1882, wykazujący dochodu 113.905 zł. (np. z propinacyi 79 621, z kopytkowego 5.453, zwrot za szupaśników 4000 zł.) Kwoty rozchodów jeszcze całkowicie nie uchwalono. — Zaznaczyć wypada z wysokiém uznaniem, że obecny burmistrz dr. A. Dworski nie chce pobierać za swoje urzędowanie ani żadnej płacy, ani pomieszkania w budynku magistratualnym. Koszta zarządu gminy wynoszą 2.240 zł, dla załatwienia wzmagających się exhibitów (obecnie jest ich 11.830) stabilizowano jednego koncepistę magistr. i przyjęto stałego dyurnistę konceptowego.

Przemyśl. *Wydział rady powiatowéj* zajął się zbieraniem składek na pomnik Mickiewicza; uzbieranych 48 zł w tamtejszym powiecie odesłał Wydział na ręce krak. prezydenta dr. Weigla.

Stanisławów. *Sprawy miejskie.* W Magistracie rozpoczęto czynności do poboru wojskowego na r. 1882., mianowicie zestawienie i sprawdzenie spisów poborowych do tutejszej gminy przynależnych i spisanie listy obcych popisowych. Policyi miejskiej udało się wreszcie wyśledzić i ująć sprawców licznych kradzieży w osobie A. Wintoniaka i J. Hupolaka, którzy przyczepiwszy się niepostrzeżenie do pociągu towarowego, odchodzącego ze Stanisławowa ciemną nocą, wypróżniali po zdjęciu plombów wagon z towarów i znikali. Obu złoczyńców z 4 współwinnymi oddano w ręce sądu. — Jako substytut ciężko niemocą złożonego zarządcy szpitala p. Dejczakowskiego, został z ramienia Magistratu mianowany p. E. Knorek.

Stanisławów. *W Radzie powiatowéj* d. 29. z. m. odbyły się nowe wybory członków Wydziału pow., albowiem Namiestnictwo unieważniło poprzednio odbyte (w kwietniu i maju) dlatego, że głosowanie nie odbyło się kartkami, tylko ustnie. Rezultat teraz przeprowadzonego głosowania pozostał ten sam, w składzie więc Wydziału nie zaszły żadne zmiany.

Stryj. *Rada miejska* posiada prawo prezenty na gr. kat. probostwo w Stryju. Rozchodzi się właśnie o nadanie tej wakującej posady kompetentowi, któryby niezbite dawał dowody, iż miru wewnętrznego między mieszkańcami różnych wyznań strzec będzie. Kandydat taki ze wszech miar czcigodny, obecnie zawiaduje zastępczo parafią, ale nie znajduje się na liście kandydatów, przedłożonych przez konsystorz lwowski. Ponieważ nadto na gołej liście nie podano kwalifikacyi kompetentów, przeto Rada gm. jednogłośnie zażądała uzupełnienia i przedłożenia wszystkich ubiegających się o to probostwo. Dnia 10. b. m. wybrany został burmistrzem dr. Fruchtman poseł na Sejm krajowy. — Okrom istniejącej straży ochotniczej potrzeba tu koniecznie stałej straży pożarnej, gdyż całe prawie miasto jest z drzewa budowane, czwarta część domów pokryta słomą itp, a w razie pożaru wieleby pracować musiano nad zlokalizowaniem ognia. Miasto posiada 7 sikawek, z których dwie przy ostatnim pożarze zepsuto. Nad środkami ostrożności i bezpieczeństwem mieszkańców czuwajmy troskliwiej, niż nad agitacyami wyborczemi!

Tarnobrzeg. Budowę *drogi krajowéj* z Niska do Nadbrzezia udało się po wielu zachodach Wydziałom powiatowym tarnobrzeskiemu i niskiemu w Sejmie zasadniczo przeprzeć. Tymczasem w odnośnej uchwale sejmowej znajduje się „haczyk", na którym może spieszne dokonanie tej upragnionej i dla interesów obu powiatów niezbędnej drogi zawisnąć tj. pertrakcya poprzednia z stronami w budowie tego gościńca interesowanemi. Warunek ten był zbyteczny, bo (jak wiadomo było Sejmowi i Wydziałowi kraj.) oba rzeczone powiaty przeprowadziły prawie ze wszystkiemi stronami, z któremi się tylko dało (z wyjątkiem dworu Charzewice), pertraktacye i odnośne deklaracye na gotówkę i robociznę opiewające w łącznej wartości około 40.000 zł. już w Wydziale [illegible], złożyły. Mniemamy, iż Wydział kraj. powołując na powrót do życia dawny komitet budowy tej drogi i wzmacniając go nowymi członkami, któremu zarazem polecił przedsięwzięcie przygotowawczych robót, przyspieszy tę budowę bez względu na zawarty w uchwale warunek bez praktycznego znaczenia.

Tarnów. *Rada miejska* miała 24. z. m. zwykłe posiedzenie. Na niem użalano się, że w mieście brak wody, że zebrania Rady nie są stósownie do zapadłej uchwały ogłaszane plakatami, czemu p. burmistrz przyrzekł zapobiedz. Na podstawie odbytéj licytacyi oddano 4 liwerantom dostawę potrzeb do szpitala pow.: co się tyczy wina, przyjęto najwyższą [illegible] dla uniknienia fabrykatów. Rada przedyskutowała budżet szpitalny na r. 1882.; przy sprawdzaniu rachunków szpitalnych br. wyszły na jaw pewne usterki, za które oddalono zarządcę szp., a obecny następca jego prowadzi należycie gospodarkę.

Turka. *Rada powiatowa* znajduje się w najprzykrzejszem ze wszystkich położeniu, i gdyby nie dobór takich mężów, jak prezes Rady p. Albert Strzelecki, starosta pow. p. Morawski, poczmistrz i radny p. Brysiewicz itd., co szczerze i ciągle opiekują się sprawami powiatu, to rządy powiatowe dostałyby się w ręce stronnictwa, przeciwnego autonomii i zgodzie obywatelskiej. Wiadomo, że tamtejsza Rada funkcyonuje od r. 1874, ponieważ przy dwóch wyborach r. 1877. i 1880. zwyciężyły żywioły wrogie samorządowi, — dlatego pod buy skład Rady nie mógł otrzymać zatwierdzenia. Dnia 12. listopada br. miała nowa Rada po odrzuceniu rekursu malkontentów się ukonstytuować, jednak dla braku kompletu to nie nastąpiło. W każdym razie winno się uczciwe obywatelstwo zastanowić nad legalnymi sposobami, by § 14 15 i 16. z r. 1866 ustawy wkrótce zadość uczynić!...

Żółkiew. *Rada powiatowa* nie może w nowym składzie (nieszczególnie korzystnym dla autonomii) należycie się ukonstytuować. Winne temu polityczne tendencye i partykularne ambicye niektórych osób, któreby chciały zapanować w Radzie i reprezentować osobne interesa i osobny naród! I tak: na zebraniu członków Rady (17. z m.) radzono od 11. godziny z rana do 7. g. wieczorem, a przecież do zgody przyjść nie mogło. Wprawdzie uchwalono większością 4 głosów zatwierdzenie wyborów, ale partya zdrowo myśląca wniosła na ręce obecnego ck. komisarza protest przeciw tej uchwale, którego dotąd Namiestnictwo nie załatwiło. Braterstwa panowie zawsze potrzeba, a dobro kraju niech będzie górą!...

O pisarzach gminnych

napisał Józef Stasicki.

Nie mógłbym uważać niniejszéj rozprawy za ukończoną, gdybym poprzestał li tylko na wykazaniu potrzeby wprowadzenia examinów dla pisarzy gminnych. Wspomniawszy poprzednio, jak lichą płacę pobierają obecnie pisarze, każdy zapytać musi: czyli ludzie o wiele wyżsi inteligencyą od nich mogli się zadowolnić tak niskiem wynagrodzeniem, a gdy tego przypuszczać nie można, trzeba w dodatku zastanowić się nad tą kwestyą, jakby bez znacznego obciążenia gminy byt pisarza w ten sposób ubezpieczyć, żeby ten człowiek stosownie do potrzeb odpowiednie znalazł utrzymanie, a wolny od trosków z tem większą gorliwością i zamiłowaniem mógł się oddawać swemu powołaniu i uczciwej pracy.

Odpowiednie zabezpieczenie bytu materyalnego pozostaje w tak ścisłym związku z reorganizacyą instytucyi pisarzy gminnych, iż ustałaby wszelka debata nad tem, gdyby kwestyi téj nie uważano jako integralnej całości i zostawiono ją, jako w zakres saméj gminy wchodzącą, bez bliższego wyjaśnienia, bez stanowczéj ustawą objętej decyzyi.

Już przy uchwaleniu ustawy gminnej było intencyą Sejmu krajowego, aby autonomia nasza jak najmniej obarczała gminy ciężarami, a myśl ta przewodnia przebija się jasno nawet i tam, gdzie mowa o środkach zaradczych z powodu niedbalstwa gminy na jéj koszt wywołanych §. 108. ust. gm. zakończono bowiem następującemi słowami. „*Tak w tym razie, jak i w razach wskazanych w §. 107. należy postępować z wszelką możliwą oszczędnością, tak aby gmina, więcéj nad konieczną potrzebę obciążoną nie była.*"

Trzymając się ściśle zasady wypowiedzianej w tych słowach i biorąc na uwagę, iż płaca uzdolnionego pisarza 300 do 400 złr. wynosićby musiała, trudnoby było tak znaczny ciężar narzucać gminom biednym lub pomniejszym, niemającym żadnych dochodów stałych. Gdy jednak z doświadczenia wiemy, iż interwencya pisarza w gminie okazuje się tylko od czasu do czasu konieczną, iż zdolny pisarz czynności urzędowe w kilku gminach z łatwością i bez narażenia powierzonych mu interesów załatwiać jest wstanie, dlatego podniosłem już wyżej tę myśl, żeby wolno było kilku gminom posługiwać się jednym pisarzem i przyczyniać się wspólnie do utrzymania jego. Byłoby to poniekąd dobrowolnem łączeniem się gmin przewidzianem w §. 95. ust. gm., lub też każda gmina niezawiśle zawiadywaćby mogła sprawami, a pisarz mając w jednéj z gmin mu powierzonych stałą siedzibę, dojeżdżałby do gmin innych, ile razy zajdzie tego potrzeba, oprócz tego w pewnych terminach np. do poboru podatków lub innych peryodycznych czynności.

Tylko natenczas, gdyby takie czyto łączenie czyto dobrowolne porozumienie do skutku przyjść nie mogło, musielibyśmy uciekać się do środków zaradczych, i tym celem przekształcić ustęp 1 §. 96, ust. gm. w sposób następujący:

„Gminy, nieposiadające środków do wypełnienia obowiązków czy to z własnego czy z powierzonego zakresu działania (§. 28.) wypływających, mają być w tym celu na tak długo, jak długo ten stan trwa, w pierwszym wypadku na wniosek Wydziału powiatowego, w drugim na wniosek politycznej władzy powiatowej w drodze ustawy, połączone z innemi gminami tego samego politycznego powiatu."

Twierdzić się ośmielam, iż tylko takie zmiany mogłyby odnieść trwały i pożyteczny skutek. — Na zakończenie tego ważnego przedmiotu przytoczymy kilka uwag, streszczając zarazem cel i wywody niniejszej rozprawy. Z jednej strony podnosimy ważność stanowiska pisarzy gminnych, przyznajemy, że samorząd gminny spoczywa w ręku ludzi moralnie bezwładnych, którzy bądź oddanym im sterem na oślep i instyktowo kierują, bądź też ze złą wolą władają samopas, z drugiej strony podnieca w nas trwogę sama myśl użycia silniejszych środków zaradczych, a to, co jest koniecznym wynikiem względów utylitarnych, zowiemy zamachem na autonomią i boimy się objawić otwarcie i dobitnie, jakich ludzi gminy przyjmywać winne na swych pisarzy, na swych doradców, a bardzo często i dyktatorów. Taka chwiejność jest ze wszech miar zgubną! Gdyby zaraz z początku przy pierwotnym ustroju gmin postanowiono jako warunek przyjęcia pisarzy gminnych „udowodnione odpowiednie uzdolnienie", ujrzelibyśmy, w jakich rozmiarach dziś po latach kilkunastu okazywałyby się postępy gmin pod światłem prowadzeniem ich sterowników. Obecnie zastajemy stan niezmieniony. Lud ciemny nie mógł jeszcze postąpić do tego stopnia, by go nazwać własnowolnym. Pisarze pochodzą z tych samych warstw co dotąd, a projekta do reformy od czasu do czasu wysuwane, nie obiecują wcale tych korzyści, jakich wyczekiwać i żądać kraj ma zupełne prawo. Wywody moje oparte są wyłącznie na poczynionych doświadczeniach zdjętych z życia praktycznego, chociaż nie odnawiam wyższości wiedzy teorytycznej. Dla porównania otóż praktyki z teoryą podałem obok uchwał sejmowych myśl dla innego kierunku tych środków zaradczych, którymi się posługiwać należy. W obu wypadkach cel pozostaje niezmiennym, t. j. uzyskanie odpowiedniejszéj służby gminnej i zapobieżenie nadużyciom ze strony organów służbowych. Zaznaczyć muszę, iż co do pierwszego wypadku, w którym Wydział krajowy zajął stanowisko wyczekujące, ominąłem takowe stanowczo; co do drugiego, który to środek zaradczy stałby się zanadto powszechnym, starałem się zneutralizować takowy już samym projektem noweli do §. 31. ust. gm. a stałby on się tylko wyjątkiem, równym środkom wskazanym w §§. 107, 108. i 109. ust. gm.

Starajmy się częściowém usuwaniem pierwotnych błędów wprowadzać ulepszenia w urządzeniu gmin, przysposabiajmy glebę środkami praktycznymi, a możemy być pewni, że w danym razie zapowiedziana zupełna reforma administracyjna nie trafi na dzisiejsze nieprzyzwyciężone przeszkody i będzie na tej drodze tylko jednym dalszym krokiem postępu.

KRONIKA KRAJOWA i ROZMAITOŚCI.

Lwów 13. bm. Na czele zapisujemy bolesną dla kraju stratę w osobie śp. x. Grzegorza Romaszkana, arcybiskupa orm., osobistość ze wszech miar sympatyczną, który prócz wielu zasług kapłańskich i obywatelskich piastował przez niemal 15 lat godność radnego miasta z wielkim pożytkiem stolicy. Jego drogim popiołom hołd! — Cios ten trafił nas równocześnie z wieścią przerażającą o wiedeńskim pożarze teatru, gdzieśmy w liczbie współbraci utracili zacnego posła Pęgowskiego, ozdobę stanu sędziowskiego. Wypadek ten skłonił wreszcie władze nasze do wizytacyi lwowskiego teatru i nie wątpimy, że konieczne środki bezpieczeństwa natymiast będą zaprowadzone. Ślizgawice na trotuarach dopominają się także opieki Magistratu, a raczej przypilnowania leniwych stróżów kamienicznych. — W ratuszowej sali rozpoczęło Tow. pedagogiczne szereg popularnych odczytów dla kobiet wykładem prof. Próchnickiego „o Panu Tadeuszu" Na drugiem piętrze ratusza można w muzeum przemysłowem oglądać śliczną wystawę haftów, tkanin i robót kobiecych i ludowych; wystawa ta wielce ciekawa potrwa do 15. stycznia, dlatego z braku miejsca odkładamy z żalem jej opis do przyszłego numeru.

W Borszczowskiem jest po gminach mało towarzystw wstrzemięźliwości, niektóre atoli dobrze prosperują, licząc np. w Borszczowie 200, Kołodrubce 2.5, Turylczu 124 członków.

W Iwoniczu zawiązał się komitet budowy osobnej szkoły żeńskiej, który dla zebrania funduszów urządził obfitą loteryą fantową. Losów jest 8000 po 1 zł. Bliższych informacyj udzieli naczelnik gminy p. S. Rygel.

Olesko. Tutejszemu zgromadzeniu OO. Kapucynów zezwoliło Namiestnictwo po koniec czerwca 1882 zbierać składki dobrowolne na restauracyą klasztoru.

Rozdoł. Burmistrz tutejszy zaaresztował niebezpiecznego wyzyskiwacza i szalbierza Nute Goldringa, który przez 10 lat bezkarnie swe rzemiosło ze szkodą mieszczanów prowadził. Winnego oddano w ręce sprawiedliwości. Dwie sprawy dolegają mieszkańców Rozdołu tj. wielka odległość sądu pow. w Mikołajowie i szczupły lokal szkolny. Obecnie urządza gmina III klasę, dlatego Rada miejska uchwaliła prosić w adze szkolne o dwóch jeszcze nauczycieli.

Sądowa Wisznia. Gmina zakładając czytelnię odesłała przed 1½ miesiącem statuta do Namiestnictwa, lecz niema jeszcze odpowiedzi (!) Pierwsze zebranie walne członków odbyło się niedawno.

W Skałacie porobił był bł. p. Z. Rosenstock, dziedzic miejscowy, różno dobroczynne zapisy np. po 100 zł. corocznie na izraelicki i chrześciański szpital, 10.000 dukatów złotych na realne gimnazyum itp., które to sumy obecnie się procentują i jest nadzieja, iż ta szkoła niebawem wejdzie w życie. Podobnież i synowie fundatora opiekują się dziatwą szkolną bez różnicy wiary i narodowości. Dajcie nam w Galicyi więcej takich Samarytanów!...

Stryj. Od 1. stycznia 1882. przeistoczyło Ministerstwo handlu pocztę na pocztowy urząd eraryalny i połączyło z nim stacyą telegraficzną.

W Świlczy, wsi pod Rzeszowem zniszczył 29 zm. silny pożar 45 goszodarstw włościańskich do szczętu, kilkoro ludzi poniosło uszkodzenie cielesne, a jedno dziecię znalazło w płomieniach śmierć. Pogorzelcom (przeszło 250) przyszły z pomocą: zarząd parowego młyna L. hr Wodzickiego, Rada pow., i prywatna ofiarność. Składki przyjmuje Wydział Rady pow. i starostwo. Najwyższy już czas, aby po naszych wsiach zawiązywały się straże pożarne!

W Tarnopolu istnieje prócz Kasyna i ruskiej czytelni *Resursa,* mająca łączyć inteligencyą i żywioł polskich w jedno[...] p. J. Kopczyński z Ibrow[...] Max, gospodarzem prof. [...]

Wadowice. Od 1. maja [...] czynność sąd obwodowy, a w [...] szkan na pomieszczenie tylu urzędnik[...] żną kwestyą powinna Rada gminna [...] stanowić.

Karty do gry podrożeją w dwójnasób [...] go roku, ponieważ ulegną wysokiéj opłacie ste[...] wej. Wyrobem kart zatrudniać się będą nadal osob[...] koncessyonowani przemysłowcy.

Ostrożnie z naftą. W Węgrzech zdarzył się u pewnego kapitana wypadek: Młoda jego żona zajęta była robótką przy stoliku, na którym paliła się lampa naftowa, a mały synek bawił się przy matce na podłodze. Naraz pociągnęło dziecko za nakrycie stołu, lampa się przewróciła i paląca nafta wylała się na matkę i dziecinę. Pomoc przyszła zapóźno, — obie ofiary zakończyły tej jeszcze nocy życie w najstraszniejszych mękach.

Pługi do zgartywania błota okazały się z próby, podjętej we Lwowie przez komisyą robót publ. i dyrektora urzędu budowniczego, nader praktyczne dla usunięcia błota i śniegu, dlatego niech się nasze gminy zaopatrzą w takowe, a niewątpliwie koszta czyszczenia miasta się zmniejszą, bo uzyska się na czasie i robocie.

Pożar w Wiedniu t. zw. Ringtheater wszczął się 8. bm. o godzinie ¼7. wieczorem od lampki spirytusowej czy od pęknięcia gazometru i zniszczył całe wnętrze olbrzymiego gmachu. Popłoch i ścisk był okropny. Z pod gruzów wydobyto mnóstwo zwęglonych trupów, a wielu osób niepodobna odnaleść. Straty materyalnie nie dadzą się jeszcze obliczyć. Zewsząd jednak nadpływają hojne składki dla rodzin nieszczęśliwych ofiar.

Tęsknota za małżeńskim stanem popchnęła we Wiedniu dwie młode dziewczyny do zbrodni. Obie niemając posagu a chcąc koniecznie wyjść za mąż, zaczęły dla uzbierania majątku kraść gdzie tylko i cokolwiek mogły. Obecnie te kandydatki do ślubnego kobierca marzą o pięknej przyszłości.. w więzieniu.

Autentyczny rachunek „Zakładu obuwia męskiego": „Za zelowanie pana Sędziego 1 ryńcki, zelowanie wnuczka 60 gryjcary". — Wzorowy koncept a pisownia jeszcze lepsza!

Na examinie w szkółce żydowskiej pyta inspektor: Powiedz mi ty maleńki Lajbusiu, do czego służy mydło? — Lajbuś: Do sprzedawania!..

Przy objedzie. Pani domu: Uważajże gapiu! pół talerza wylałeś mi na suknie! — Służący: To nic, proszę pani, w kuchni jeszcze półgarnka zostało.

Tu na nic pełnomocnictwo. Proszę p. naczelnika o urlop na pięć dni dla załatwienia interesów familijnych. — Nie mogą panu dać urlopu, załatwij pan interes przez plenipotencyą. — No, to znowu ja nie mogę, bo po drodze muszę wstąpić także ... do [illegible]

Przegląd naukowo-literacki i artystyczny.

* **Ankieta szkolna** w Wydziale kraj. obraduje właśnie nad zmianami o zakładaniu i utrzymaniu szkół ludowych, o stosunkach prawnych nauczycieli i o nadzorach szkolnych. Dotychczas powzięła ankieta następujące uchwały: szkoła ludowa powinna istnieć dla obwodu 3 kilom., prawo prezenty nauczycieli lud. przysługa okręgowym Radom szk, jeżeli temu nie staną na przeszkodzie warunki fundacyjne lub gdzie gmina wyłącznie nie łoży na szkoły; zwinąć filialne szkoły i oznaczyć najniższą płacę etatowego nauczyciela na 360 zł.

* **Dr. Anatol Lewicki:** Obrazki z najdawniejszych dziejów Przemyśla. (Przemyśl 1881. str. 148). Autor, profesor IV. gimn. we Lwowie, przedstawił nam tu w 28 opowiadaniach żywo i barwnie historyą początkową ziemi czerwieńskiej od r. 981—1389. i uzupełnił takową spisem przemyskich władyków i tabelą chronologiczną do dziejów tego [illegible]

* **Tad. Fedorowicz,** cenny ekonomista, wydał świeżo w Tarnopolu rozprawę: Kilka uwag o chowu bydła dla naszych gospodarzy. 8o, str. 102. cena 60 ct.

* **O nauczaniu dorosłych,** broszura niedawno wydana podaje metodę nauczenia czytać i pisać tych, co są już obywatelami kraju, radnymi gmin, wójtami, członkami Rad powiatowych i szkolnych itd. Wedle dat statystycznych Wydziału krajowego wynosi liczba gmin, wiejskich w Galicyi 5933, na czele tychże stoi 5912 naczelników, z pomiędzy których nie umie czytać i pisać 4733 czyli przeszło 80%. Z 11.701 radnych gminnych nie zna abecadła 10 390 czyli blisko 89%. Nadto przeszło połowa gmin wiejskich ma pisarzy, którzy nie są uzdolnieni do pełnienia obowiązków. Autor radzi użyć metody nauczania dorosłych p. Konstantynowicza, który znalazłszy poparcie u okręgowej Rady szkolnej [illegible] swego sposobu w powiecie Żółkiewskim

* **Dr. Wł. Szajnocha** przedłożył instytutowi geologicznemu we Wiedniu kartę geologiczną okolic Jasła i Krosna

* **We wsi Czerchawie** w Samborskiem zaprowadzili x M. Boberski i F. Pichota teatralno-deklamacyjne wieczorki w czytelni, liczącej 39 członków.

* **Wremennyk Instytuta Stauropihijskoho** z misiaciesłowom na 1882. hod. Lwiw. 50 ct.

* **W teatrze lwowskim** wznowiono w ostatnich czasach kilka dawnych utworów, np. operę Niema z Portici (w roli tej wystąpiła pani Gerbicz jako gestykulacyjna mistrzyni), Żydówkę Halevy'ego (wybornie odśpiewał partye swe p. Gerbicz, za to p. Puszman piszczała w wyższych tonacyach pod niebiosa!), operetki Boccacio (na dochód p. Skalskiego) i Kadet okrętowy, komedyą Sardou Nasi najserdeczniejsi z dobrem obsadzeniem itp. Po raz pierwszy dana komedya: Czy trzeba powiedzieć? jest wesołą farsą w całem znaczeniu. W ostatnich chwilach zagościł do nas na 3 gościnnych występów p. Józef Rychter, współdyrektor teatru krak. w popisowej roli Skąpca Moliera pozostanie p. R prawie nie do prześcignienia, ale jako Kordecki w dramacie Obrona Częstochow[...] pozostawił znów wiele do życzenia.

* **P. Tymolski,** ulubiony kompozytor, wy[...] zbliżający się karnawał nowe tańce, jako to [...] Po żniwach, kołomyjkę Naj bude [...] ło, kadryl z motywów narodowych Po[...] polkę Kopciuszek i walce T[...]

* **J. Matejki** obraz, przedsta[...] zebraną Rzeczpospolit[...] do hotelu Drezdeńskiego [...] Nabywca tego arcydzie[...] dniami do Warszaw[...]

...no-handlowy

...przemysłowa we Lwowie ...ep telegraficzną w Maryam... ...formacie rewizyami poczt...

...ej 1895 zł. jako wydatkowa na c... ...% st. od 1 zł. opłacanego podatku

...lacja. Na linii Karola-Ludwika wzmógł się ...owarowy, w Podwołoczyskach leży na składzie ...stwo zboża, tak iż personal administracyjny tam ...większać trzeba. — Kolej graniczne Lublin-Tomaszów, i Chełm-Hrubieszów-Krylów do granicy gal. pod Warężem, nie przyjdą tak prędko do skutku, bo minister komunikacyi w Petersburgu nie jest zwolennikiem tych linij.

— **Nafta.** Skutkiem starań komisyi krajowego komitetu dla spraw przemysłu naftowego zniżyły koleje galicyjskie z północną koleją taryfę transportową na 1·88 zł. od centnara metr. nafty.

— **Pokątne zakłady zastawnicze.** W skutek uchwały sejmowej z d. 14. paźdz. br. nakazało Namiestnictwo władzom politycznym, aby „przez podwładne sobie organa śledziły za pokątnymi zakładami zast. i winnych bezzwłocznie ściągały do surowej odpowiedzialności“, tj. karały grzywną od 5—200 zł. i zamykały bezprawne zakłady. Otóż potrzeba donosić o tych sępiuńkach starostwu, policyi lub żandarmeryi — a zniknie ta plaga nagiej ludności.

— **Przemysł domowy.** Krajowa dyrekcya skarbowa wydała okólnik do wszystkich starostw i administracyj podatkowych, że na mocy różnych przepisów wolne są od zarobkowego podatku zatrudnienia te właśnie, wykonane przez gruntowych gospodarzy tylko przez część roku dla zaspokojenia własnych potrzeb, albo jako poboczny zarobek obok gospodarstwa np. tkactwo, koszykarstwo, garncarstwo itp., z których dochód nie wystarczy do samoistnego bytu.

— **Tkactwo** w Galicyi zatrudnia przeszło 3000 warsztatów opodatkowanych (nie wchodzę do tej liczby domowe warsztaty własne), a wartość rocznej produkcyi płócien rozmaitych obliczają znawcy na 7—8 milionów złr. Wysoko niegdyś kwitnący przemysł tkacki przygnębili wyzyskiwacze-przekupnie i lichwiarze.

— **Związek Towarzystw zarobkowych i gospodarskich** odbywa od kilku dni we Lwowie zebranie walne delegatów 45 stowarzyszeń. Patronem Związku jest poseł dr. T. Skałkowski. Zgromadzenie oświadczyło się dotąd za zaprowadzeniem stałych lustratorów okręgowych, za zakładaniem towarzystw handlu skór, spółek tkackich itp.

Ostatnie wiadomości.

Rudki. Wybory do *Rady powiatowej* z mniejszych posiadłości dnia 12. b. m. wypadły świetnie. Wszyscy kandydaci stronnictwa narodowego otrzymali ogromną większość głosów, bo na 197 głosujących mieli od 174—197 głosów.

Wiedeń 14. grudnia. *Telegram.* Koło polskie uchwaliło głosować za ustawą przemysłową. W pogromie pożaru teatralnego zginęło 805 osób, między temi 12 Polaków. Dziś za staraniem Koła polskiego odprawi poseł x. kan. Rucska uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy Władysława Pegowskiego i jego żony Maryi.

Ten numer składa się z arkusza i odezwy Wydawnictwa do Rad powiatowych i gminnych. Dla zamiejscowych prenumeratorów dołącza się prospekt p. E. Winiarza na dzieło bardzo pożyteczne p. t. „Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych“

MAGAZYN TOWARÓW BŁAWATNYCH

BAZYLEGO TOWARNICKIEGO Następców

poleca w największym wyborze materye na sezon jesienny i zimowy, od 24 ct. i wyżéj.

Próby na żądanie franco. (4. 5—6)

obok Bryglidek

JÓZEF KLEIN

ul. Kazimierzowska 25.

C. k. fabryka lakierów

poleca

LAKIER BURSZTYNOWY

z farbą do podłogi w czterech odcieniach

wysycha **niezawodnie** w przeciągu 6 godzin

za 1 klg. złr. 1.

(44, 3—3)

Masę do zapuszczania posadzek

w trzech odcieniach

1 pudełko pół klg. 40 ct.

Polecam również własnego wyrobu **farby suche i tarte, lakiery wszelkiego rodzaju, pokosty produkta chemiczne**, jakoteż główny skład artykułów dla browarów i gorzelni, jako to: **Pasy skórzane do maszyn, węże gumel.** (szlauchy) i t. p.

Na żądanie posyłam cenniki **franco!**

we Lwowie

Zakład litograficzny

J. KOSTKIEWICZA

we Lwowie, ulica Wałowa l. 23 na dole

przyjmuje do wykonania wszelkie tego zawodu dotyczące zamówienia, a mianowicie: **krajobrazy, mapy, obrazy świętych,** kolorami jak najpiękniej wykonane.

Dla **urzędów, zakładów i przemysłowców**: nakazy płatnicze, podania egzekucyjne, pełnomocnictwa, adresy, faktury, rachunki, cenniki i tabele gospodarcze.

Bilety wizytowe, nuty, sygnatury aptekarskie, ozarne i kolorowe etykiety

na wina, rum, rosolisy i oliwę złocone i kolorami

najgustowniejsze etykiety na herbatę.

Na wszelkie gatunki wódek można **etykiety gotowe w różnych kolorach.**

Zamówienia z prowincyi uskuteczniam według wzorów i przesyłam w najkrótszym czasie za zaliczką pocztową.

Cena najumiarkowańsza.

(2. 3—3)

Izydor Wohl

ulica Syrtuska l. 6 we Lwowie

poleca Szan. P. T. publiczności

swój wyłączny skład

HERBATY

rossyjskiej.

Łaskawe zlecenia odwrotną pocztą.

(50. 1—10)

L 1285. 52. 1—3)

Obwieszczenie.

Wydział Rady powiatowej brodzkiej podaje do wiadomości opodatkowanych w powiecie, że budżet Rady powiatowéj na rok 1882, tudzież rachunek kasowy za rok 1880, w myśl §. 30. ust. o repr. pow. zostały wyłożone w biórze Wydziału na dni 14 do przejrzenia przez opodatkowanych w powiecie.

Wydział Rady powiatowej.

Brody dnia 12. grudnia 1881.

Na saison zimowy.

MAGAZYN FUTER P. CZAPCZYŃSKIEGO

we Lwowie

ulica Halicka liczba 1.

Poleca wszelkie gatunki futer **damskich i męskich** tak do **podróży** jak i do **miasta.**

Kołnierze i zarękawki damskie najróżnorodniejszych gatunkach

Wierzchy gotowe damskie jedwabne i wełniane.

Wierzchy gotowe męskie

Kurtki do polowania, zarękawki myśliwskie, dekki futrzane **do sani i przed łóżka, czapki kołpaki** i t. d.

Wszelkie obstalunki wykonywane bywają podług najnowszych Journali z całą akuratnością i sumiennością a za prawdziwość i dobroć towaru gwarantuje.

Cenniki na żądanie franko. (27. 5— ∞)

!! Najlepsza sposobność !!

do nabycia bardzo pięknych, efektownych i praktycznych podarunków na Boże narodzenie.

Za nader niską cenę !!!

(46, 3 — 3.)

Tylko za 5 złr.

1 **Chustka** jedwabna damska (Nouveautés).
6 **Kołnierzyków** damskich najnowszego fasonu
3 **Par mankietów** w 3 fasonach.
1 **Koronki Mascha** (najnowsze).
1 **Medalion** z wstążką różnobarwną.
1 **Chustka** Cachney dla panów.
2 **Lavallers** dla panów.
3 **Krawatki** różnego fasonu dla panów.

Tylko za 10 złr.

1 **Kaftanik** damski filicowy, pyszny wierzch.
1 **Chustka,** męska Cachney do prania.
2 **Krawatki** męskie dwuzakiego fasonu.
3 **Lavallers,** damskie tkane jedwabiem.
3 **Stefani kołnierzyki** (najnowsze).
1 **Koronki Fichli** do prania.
1 **Chustka** cała jedwabna.
1 **Lord** męskich krawat (bardzo praktyczny).
2 **Opaski** z jac. jedwabne.
2 **Koronki Chaboth** - (Nouveautés).
5 **Jedwabnych wstążek** do włosów różnego koloru.

Wszystkim znany, sławny i uczciwy skład towarów w Wiedniu!

Zamówienia na prowincyą wysyłają się bezzwłocznie za pobraniem.

Adres: **A. Schubert, Wien, Stadt, Rothgasse 15.**

Wnéj Pani Szymanowskiej

BULION SPASOWSKI

znany z wybornego smaku

...ionowany na wystawach

...ncu handel kwiatów

...CHIEWICZA

...Maryacki, naprzeciw ...ergo. (45, 3—∞)

Skład mebli

obficie zaopatrzony we wszelkiego rodzaju wyroby własne podług wzorów francuzkich i wiedeńskich

poleca (49. 1—6)

WIKTOR SWISTERSKI

stolarz, róg ulicy Teatralnej placu św. Ducha L. 11.

MAURYCY BAŁŁABAN

we Lwowie plac Maryacki l. 8.

Poleca swój:

OBFITY SKŁAD PŁÓCIEN, STOŁOWEJ BIELIZNY

i wykonuje wszelkie szycia wedle życzenia wraz z haftami, niemniej polecam obfity skład towarów drobiazgowych i wszelkich potrzeb do krawieczyzny, towary włóczkowe, trykotowe i wszelkie w ten zakres wchodzące artykuły: krawatki, kołnierzy, mankiety, wstążki i aksamitki, kryzy, krepy i luzy, oraz wszelkie białe towary.

(21. 3—3)

...powiedzialny redaktor: **Marceli Turkawski.**

Z drukarni A. Wajdowiczowej (przedt. Poremby), pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.